

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Cob/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120441580
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6120441580.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/B, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, právne zastúpeného: Mgr. Miroslavom Hanecom, advokátom, so sídlom Hruštiny 602, 010 01 Žilina, IČO: 37976486, proti žalovanému: Plastics – Trade, a.s., so sídlom Budovateľská 5, 069 01 Snina, IČO: 36 483 265, právne zastúpenému Mgr. Martinom Ontkovičom, advokátom, so sídlom Jána Bottu 208, 069 01 Snina, IČO: 53008090, o zaplatenie 3.211,52 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 17Cb/8/2021-245 z 12. júla 2022 takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok vo vyhovujúcej časti výroku I. tak, že žalobu zamietá.
- II. Potvrdzuje rozsudok v prevyšujúcej zamietavej časti výroku II.
- III. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 01.12.2020 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, ktorým navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 3.211,52 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 04.09.2019 do zaplatenia, paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia. V návrhu uviedol, že právnym titulom jeho pohľadávky voči žalovanému je neoprávnený odber zemného plynu, keď žalovaný ako odberateľ neumožnil prevádzkovateľovi distribučnej siete prerušenie dodávky plynu podľa § 82 ods. 1 písm. e) zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „ZoE“). Žalobca nie je dodávateľ zemného plynu, ani so žalovaným žiadnu zmluvu neuzatvára a nejde o spotrebiteľský spor. Dňa 09.04.2019 dodávateľ zemného plynu zaslal žalobcovi požiadavku na prerušenie dodávky zemného plynu na odbernom mieste Budovateľská 5, Snina z dôvodu neplnenia si finančných záväzkov žalovaným. Zamestnanci žalobcu dňa 11.04.2019 vykonali kontrolu odberného miesta za účelom prerušenia dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľa. Odberateľ neumožnil zamestnancom žalobcu vykonať prerušenie dodávky zemného plynu a neumožnil im prístup k meradlu. Dodávateľ následne požiadaval žalobcu o obnovu dodávky zemného plynu na predmetnom odbernom mieste dňa 02.08.2019 a dňa 06.09.2019 zamestnanci na odbernom mieste obnovu dodávky zemného plynu aj vykonali. Prepočítaný stav na meradle bol 219284 m³. Počiatočný stav na meradle rozhodného obdobia bol určený na základe diaľkovej telemetrie v objeme 206801 m³. Z uvedeného je zrejmé, že zemný plyn bol na odbernom mieste po prerušení dodávky zemného plynu naďalej odoberaný a spotrebovaný, a to v celkovom objeme 12483 m³, pričom za tento plyn žalovaný nikomu nezaplatil. Žalovaný zodpovedá žalobcovi za spôsobenú škodu ako zmluvný odberateľ na predmetnom odbernom mieste a ako vlastník nehnuteľnosti,

na ktorej dochádzalo k neoprávnenému odberu zemného plynu v rozhodnom období. Odberateľ, ktorý neoprávnené odobral plyn je v súlade s ust. § 82 ods. 2 ZoE povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete vzniknutú škodu. Škodou je množstvo neoprávnené odobratého plynu zaznamenané na číselníku plynomera za obdobie od 19.04.2019 do 06.08.2019 v celkovom objeme 12483 m³. Výpočet škody spôsobenej prevádzkovateľovi distribučnej siete neoprávneným odberom zemného plynu je stanovený vyhláškou č. 449/2012 Z. z.. Žalobca dňa 20.08.2019 vyúčtoval žalovanému škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 19.04.2019 do 06.08.2019 podľa citovaného vykonávacieho predpisu vo výške 3.211,52 eur vyúčtovaním č. XXXXXXXXXX. Vyúčtovaná suma bola splatná dňa 03.09.2019. Žalovaný napriek predžalobnej výzve zo dňa 16.11.2020 neuhradil žalobcovi ani časť vyúčtovanej škody. Platobným rozkazom č. k. 30Up/2157/2020 zo dňa 11.12.2020 súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote odpor a žalobca navrhol pokračovanie v konaní, preto Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie miestne príslušnému Okresnému súdu Humenné.

2. Rozsudkom č. k. 17Cb/8/2021-164 zo dňa 13.07.2021 tunajší súd ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 3.211,52 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 3.211,52 eur od 04.09.2019 do zaplatenia, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 5Cob/57/2021-222 zo dňa 07.04.2022 tak, že zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“), rozhodol, cit.:

„ I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 605,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 1 605,08 eur od 04.09.2019 do zaplatenia, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

IV. Žalovanému proti žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

4. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 261 ods. 1, § 269 ods. 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) a § 4 ods. 1 písm. c), § 47 ods. 1, 5, § 64 ods. 2 písm. g), § 64 ods. 4, § 69 ods. 1 písm. a), § 70 ods. 2 písm. a) a b), § 82 ods. 1 písm. e), § 82 ods. 2, § 82 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „ZoE“), § 50 ods. 11, ods. 12 vyhlášky č. 24/2013 Z. z., ktorou sa určujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom. Podľa § 1 ods. 1 písm. c), § 1 ods. 12 vyhlášky č. 449/2012, ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že žalobca je obchodná spoločnosť - právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, ktorého predmetom činnosti je okrem iného aj distribúcia plynu. Žalovaný je obchodná spoločnosť - právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov s predmetom činnosti veľkoobchod, maloobchod - obalový materiál z papiera, umelých hmôt a dreva, sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti, faktoring a forfaiting, automatizované spracovanie dát, reklamné činnosti, výroba obalových materiálov, zber, separácia a recyklácia plastov a papiera a nakladanie s iným ako nebezpečným odpadom. Sídlo žalovaného sa nachádza na Budovateľskej ulici č. 5 v Snine. Žalovaný je majiteľom priemyselnej budovy zapísanej na LV č. XXXXX pre okres A., obec A., k. ú. A. súpisné č. XXXX postavené na parcele č. XXXX/XX. Pre dané odberné miesto mal žalovaný v rozhodnom čase uzatvorenú zmluvu o dodávke zemného plynu s dodávateľom Slovenský plynárenský priemysel, a. s. ako dodávateľom, na základe ktorej dodávateľ dodával žalovanému ako odberateľovi zemný plyn za podmienok dohodnutých v zmluve. Táto skutočnosť nebola žalovaným rozporovaná. Žalovaný si neplnil svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy zaplatiť dohodnutú cenu za dodaný

zemný plyn riadne a včas. Dodávateľ SPP, a. s., dňa 09.04.2019 požiadal žalobcu, prevádzkovateľa distribučnej siete, o prerušenie dodávky zemného plynu na odbernom mieste B. X, XXX XX A.. Upomienkou zo dňa 02.04.2019 dodávateľ SPP, a. s. vyzval žalovaného na vyrovnanie jeho pohľadávok za dodávku zemného plynu s upozornením, že žalovaný sa vystavuje hrozbe prerušenia dodávky zemného plynu. Zamestnanci žalobcu dňa 11.04.2019 vykonali kontrolu odberného miesta za účelom prerušenia dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľa - žalovaného, ktorý zamestnancom žalobcu neumožnil vykonať prerušenie dodávky zemného plynu a neumožnil im prístup k meradlu. Z uvedeného dôvodu žalobca pristúpil k tzv. formálnemu administratívne systémovému spôsobu prerušenia dodávky zemného plynu, pričom žalovaný na danom odbernom mieste zemný plyn naďalej odoberal. Zo zápisu žalobcu zo dňa 11.04.2019 z elektronického systému žalobcu vyplýva, že zamestnanci žalobcu vykonali skrátenú skúšku prepočítavača, ktorý je podpísaný zamestnankyňou žalovaného, ktorá teda bola prítomná pri pokuse o vykonanie prerušenia dodávky zemného plynu u dodávateľa zamestnancami žalobcu. Nie sú teda pravdivé tvrdenia žalovaného, že mu nebola doručená výzva dodávateľa zemného plynu SPP, a. s. na splnenie si svojich povinností vyplývajúcich žalovanému ako odberateľovi zo zmluvy o dodávke zemného plynu uhradiť svoje finančné záväzky dodávateľovi zemného plynu, pričom takúto povinnosť nemá žalobca ako distribútor, ale dodávateľ zemného plynu SPP, a. s., a nie je pravdivé ani tvrdenie žalovaného o tom, že sa žalobca nepokúsil o riadne fyzické prerušenie dodávky zemného plynu žalovanému. Z dôvodu, že žalobcovi nebolo zo strany žalovaného umožnené pristúpiť k prerušeniu dodávky zemného plynu na predmetnom odbernom mieste, žalovaný v súlade s ust. § 87 ods. 1 písm. e) ZoE, pristúpil k administratívne prerušeniu dodávky plynu, pretože v zmysle tohto zákonného ustanovenia je neoprávneným odberom plynu odber, ak odberateľ neumožnil prevádzkovateľovi distribučnej siete prerušenie dodávky plynu a taký odber sa za neoprávnený odber považuje odo dňa, keď odberateľ neumožnil prerušenie dodávky plynu. Dňa 02.08.2019 dodávateľ požiadal o obnovu dodávky zemného plynu na predmetnom odbernom mieste a žalobca si túto povinnosť splnil v zákonom stanovenej lehote 2 pracovných dní od doručenia žiadosti dodávateľa plynu na obnovenie distribúcie plynu po prerušení alebo obmedzení distribúcie plynu odberateľovi, keďže dodávateľ doručil žiadosť žalobcovi dňa 02.08.2019, čo bol piatok a lehota dvoch pracovných dní na obnovenie distribúcie plynu tak uplynula dňa 06.08.2019, kedy aj k jej obnoveniu došlo. Z odpočtu predloženého žalobcom (č. I. 11) vyplýva, že počiatočný stav na meradle odberateľa bol ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu dňa 19.04.2019 vo výške 206801 m³ a stav ku dňu ukončenia prerušenia dodávky bol ku dňu 06.08.2019 vo výške 219284 m³. Žalovaný teda v rozhodnom období od 19.04.2019 do 06.08.2019 nezákonne odoberal naďalej od dodávateľa zemný plyn, ktorý odoberal v celkovom objeme 12483 m³. Odoberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn je v súlade s ust. § 82 ods. 2 ZoE povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete vzniknutú škodu, ktorou je množstvo nezákonne odoberaného plynu zaznamenané na číselníku plynomera, čo je v tomto prípade 12483 m³. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 15.06.2021, ktoré sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaného. Žalobca na tomto pojednávaní uviedol, že trvá na podanej žalobe, pretože žalovaný odoberal v rozhodnom období plyn neoprávnene a zopakoval svoje skoršie písomné vyjadrenia. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že v celom rozsahu trvá na svojich vyjadreniach, v ktorých jednoznačne uviedli argumenty, ktoré spochybňujú jednak unesenie dôkazného bremena žalobcu vo vzťahu k preukázaniu konkrétnej skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu, a taktiež nesprávny a nezákonný výpočet. Na základe uvedeného žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Súd vo veci nariadil ďalšie pojednávanie na deň 13.07.2021, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaného. Žalobca aj žalovaný na tomto pojednávaní uviedli tie isté skutočnosti, ako na predošlom pojednávaní, resp. ako už uvádzali vo svojich písomných vyjadreniach. Súd po zrušení veci odvolacím súdom vo veci nariadil ďalšie pojednávanie na deň 14.06.2022, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaného. Žalobca na tomto pojednávaní neuviedol žiadne nové skutočnosti oproti tým, ktoré uvádzal vo svojich skorších písomných vyjadreniach ako aj v prednesoch na predošlých dvoch pojednávaní. Právny zástupca žalovaného zopakoval právny názor odvolacieho súdu, ktorý tento vyjadril vo svojom zrušujúcom uznesení, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň uviedol, že žalobca doposiaľ neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania výšky skutočnej škody, keďže ju nevyčíslil zákonným spôsobom tak, ako to hovorí Zákon o energetike a ustálená judikatúra, ktorú žalovaný už v tomto konaní predložil, a taktiež aj právne záväzný názor odvolacieho súdu. Žalobca mal množstvo úkonov aby túto škodu vyčíslil, a keďže ju nevyčíslil zákonným spôsobom žalovaný navrhol aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu, nakoľko nebola preukázaná jedna zo základných objektívnych podmienok vzniku zodpovednosti za škodu, a to je preukázanie výšky škody. Skutočne vzniknutá škoda u žalobcu môže predstavovať iba reálne inú

hodnotu plynu, za ktorú si zaobstaral tento plyn sám žalobca. Vo zvyšku zopakoval už skôr uvádzané skutočnosti.

6. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil tým, že uplatnením princípu sudcovskej koncentrácie sa bližšie nezaoberal vyjadrením žalovaného zo dňa 21.06.2021, a to práve s poukazom na koncentráciu konania. Až v tomto podaní žalovaný namietol nesprávnosť určenia doby, počas ktorej malo z jeho strany dôjsť k neoprávnenému odberu zemného plynu. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalovaný v priebehu konania neustále menil svoju obranu, je súd toho názoru, že táto skutočnosť týkajúca sa dĺžky trvania neoprávneného odberu zemného plynu mala byť zo strany žalovaného vznesená včas a ním aj preukázaná. Žalovaný počas celého konania nenavrhol v tomto smere vykonať žiadne dokazovanie a súd mal zo žalobcom predložených listinných dôkazov za dostatočne preukázané, po aký dlhý čas k neoprávnenému odberu zemného plynu zo strany žalovaného dochádzalo. Taktiež súd prvej inštancie poukazuje na princíp formálnej pravdy. Civilný sporový poriadok zaviedol do občianskeho súdneho konania princíp formálnej pravdy. Formálnou pravdou sa rozumie, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. V tomto kontexte preto súd na základe tvrdení žalobcu a dôkazov ním predloženými mal za dostatočne preukázanú odôvodnenosť žalobcom uplatneného nároku v tomto konaní, a preto ďalšie dokazovanie nevykonával. V konaní bola nesporne preukázaná skutočnosť, že žalovaný neoprávnené odberal plyn, pričom medzi stranami sporu bolo riadne ustálené neoprávnené odobratie zemného plynu o množstve 12483 m³ (teda 134 429,427 kWh). Táto skutočnosť bola konštatovaná aj odvolacím súdom v jeho zrušujúcom rozhodnutí, a teda množstvo neoprávnené odobratého plynu medzi stranami sporné nie je. Sporná tak medzi stranami sporu zostala škoda, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku neoprávneného odberu plynu žalovaným. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení uložil súdu prvej inštancie, aby pri vyčíslení skutočnej výšky škody aplikoval ustanovenie § 82 ods. 2 ZoE a nie ustanovenie § 82 ods. 3 ZoE, ktoré odkazuje na podzákonný predpis, a to vyhlášku č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Súd poukazuje na ďalšiu pasivitu žalobcu v konaní po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom. Žalobca vo svojom vyjadrení ako aj na pojednávaní dňa 14.06.2022 nenavrhol vykonanie žiadnych nových dôkazov, iba zotrvával na svojich skorších vyjadreniach a prednesoch na predošlých pojednávaniach. Keďže žalobca v ďalšom konaní nevyčíslil skutočnú škodu, súd nemal inú možnosť, a preto vychádzal len z predložených dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise. Na základe takto vyhodnoteného skutkového a právneho vzťahu súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba z časti, preto zaviazal žalovaného na úhradu sumy 1.605,08 eur, ku ktorej dospel tak, že vynásobil množstvo neoprávnené odobratého zemného plynu - 134 429,427 kWh sumou 0,01194 eur, ktorá predstavuje sadzbu za 1 kWh, ktorú mal žalovaný dojednanú v zmluve, ktorú uzatvoril s pôvodným dodávateľom plynu - Slovenským plynárenským priemyslom, a.s. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

7. O úrokoch z omeškania súd prvej inštancie rozhodol v podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 21/2013 Z. z., sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka omeškania zvýšenej o osem percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka omeškania. Podľa odseku 2, namiesto úrokov z omeškania podľa sadzby určenej podľa odseku 1 môže veriteľ požadovať úroky z omeškania v sadzbe, ktorá sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania. Podľa odseku 3, ak veriteľ požaduje úroky z omeškania v sadzbe určenej podľa odseku 1, použije sa tento spôsob určenia úrokov z omeškania počas celej doby omeškania. Pretože sa žalovaný dostal do omeškania so splatením peňažného záväzku, žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy. Žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania je v súlade s vyššie uvedenými právnymi predpismi, a preto súd vyhovel aj tejto časti žaloby a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 9 % zo sumy 1.605,08 eur od 04.09.2019, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti vyúčtovania škody za odber zemného plynu, a to až do úplného zaplataenia. V zmysle ustanovenia § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka, omeškaním dlžníka vzniká veriteľovi okrem nárokov podľa § 369, 369a a 369b aj právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, a to bez potreby osobitného upozornenia. Výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ustanoví vláda Slovenskej republiky

nariadením. Podľa § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, paušálna náhrada nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 369c) ods. 1 zákona je 40,- eur jednorazovo bez ohľadu na dĺžku omeškania. Vzhľadom k tomu, že žalobca si podanou žalobou uplatnil tiež nárok na náhradu paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, súd mu aj v tejto časti žaloby vyhovel a zaviazal žalovaného na náhradu paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,-eur.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP, kedy súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže v konaní pred súdom prvej inštancie bol úspech strán sporu v spore rovnaký, nakoľko súd žalobu v časti zamietol a v časti jej vyhovel, teda žalobca aj žalovaný mali v konaní zásadne rovnaký čiastkový úspech, súd o trovách rozhodol tak, že žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie nepriznal. V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný v celom rozsahu, keďže odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, preto súd priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podali včas odvolanie tak žalobca, ako aj žalovaný. Žalobca svoje odvolanie smeroval voči výrokom II., III., IV., rozhodnutia súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Odvolanie podané žalovaným smerovalo proti výrokom I. a III., pričom uviedol, že odvolanie podáva z dôvodov ust. § 365 ods. 1 písm. b), h) a f).

10. Žalobca v odvolaní žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vo veci rozhodol tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania vo výške 100%. V odvolaní uviedol, že ak dochádza k neoprávnenému odberu plynu, pri ktorom žalobca vie určiť jeho presné množstvo, tak žalobca postupuje pri výpočte škody podľa ust. 1 ods. 1 písm. c) Vyhlášky 449/2012 Z. z. Žalobca má za to, že žalovaný a odvolací súd si zamieňajú cenu neoprávnene odobratého plynu s objemom neoprávnene odobratého zemného plynu. Žalobca vie určiť presné množstvo neoprávnene odobratého zemného plynu, ale nevie určiť skutočnú cenu takto neoprávnene odobratého plynu, keďže sa tieto ceny na trhu vyvíjajú a menia. Žalobca k žalobe priložil výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu po prerušení distribúcie. Podľa § 50 ods. 11 Vyhlášky č. 24/2013 Z. z. Výpočet vychádza zo stavu na meradle 206 801 m³ dňa 19.04.2019 (začiatok neoprávneného odberu) a zo stavu 219 284 m³ (ukončenie neoprávneného odberu). Neoprávnený odoberaný plyn bol teda 12483 m³. Tento výpočet zohľadňuje názor odvolacieho súdu ako výšku škody určiť. Žalobca by ani pri vynaložení všetkého úsilia nevedel určiť výšku skutočnej škody v danom prípade z dôvodu, že nepozná zmluvne dohodnutú cenu za odobratý zemný plyn medzi ním a jeho dodávateľom. Táto informácia má charakter obchodného tajomstva a je distribútorovi neprípustná. Žalobca dodal, že vykonávací predpis určuje presný spôsob výpočtu náhrady škody, ktorým sa žalobca musí riadiť. V prípade ak by mal byť výpočet náhrady škody podľa výšky dohodnutej ceny zemného plynu odoberateľa a jeho dodávateľa, stratil by sa výchovný a preventívny význam súdneho rozhodnutia a neoprávnený odber by bol výhodnejší ako zmluvný odber. Žalobca uviedol, že referenčná cena určená v zmysle prílohy č. 12 Vyhlášky 24/2013 URSO sa vypočítala ako cena NCG (European Gas Spot Index) k 06.08.2019 t. j. 10,743 eur/1 MWh. K tejto cene sa pripočítava koeficient prepravy plynu 1,20 eur /MWh. Referenčná cena sa rovná 11,943. Táto cena sa následne prepočíta z MWh na kWh, teda 0,01194 eur/kWh. Žalobca má za to, že rozsudok je rozporuplný a ani samotný súd, ktorý rozsudok vydal s ním nie je stotožnený a považuje rozhodnutie za nespravodlivé. Toto tvrdenie potvrdzuje bod 35 napadnutého rozsudku. Žalobca považuje postup súdu za nesprávny, keď nepriznal žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný v plnej výške, preto žalobca rozporuje oprávnenosť na 100% trovy z odvolacieho konania. S poukazom na záver súdu žalobca uvádza, že sa jedná o nepredvídateľné rozhodnutie.

11. Žalovaný v odvolaní žiadal, aby odvolací súd žalobu žalobcu v rozsahu 1.605,08 eur s prísl. zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu. Ako odvolacie dôvody žalovaný uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie porušuje právo na spravodlivý súdny proces, je prekvapivý arbitrárny a nedostatočne odôvodnený, rozsudok

súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. K prvej odvolacej námietke prekvapivého, arbitrárneho a nedostatočne odôvodneného rozsudku žalovaný uviedol, že napriek tomu, že žalobca nepredložil žiadne prípustné dôkazy, ktoré by preukazovali skutočnú výšku škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť neoprávneným odberom plynu, tak súd prvej inštancie vo výroku I. Rozsudku zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi sumu 1.605,08 eur s prísl. titulom náhrady škody – ktorej výšku však žalobca nepodložil žiadnym prípustným dôkazom tak, ako to vyžadovalo Zrušujúce uznesenie. Určenie výšky a rozsah škody je totiž jednou z obligatórnych podmienok vzniku zodpovednosti za škodu. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno, a preto je potrebné žalobu zamietnuť. Žalovaný poukázal na bod 35. napadnutého Rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie odôvodňoval priznanú časť žaloby, avšak zároveň v ňom dezinterpretoval právne závery odvolacieho súdu. Odvolací súd totiž v Zrušujúcom uznesení totiž vôbec nepovedal, že sa neoplatí uzatvárať zmluvu o odbere plynu a výhodnejšie je odoberať plyn neoprávnenne. V tomto dôsledku je naplnený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

13. K druhej odvolacej námietke nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaný uviedol, že zistený skutkový stav bol taký, že žalobca nepreukázal žiadnym dôkazom to, aká má byť výška skutočnej škody, ktorá mu mala vzniknúť neoprávneným odberom plynu. Napriek tomu žalobca celý čas trval na nezákonnom výpočte škody podľa vykonávacej vyhlášky. Súd prvej inštancie nesprávne aplikoval a interpretoval ust. čl. 4 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil a neaplikoval základné zákonné ustanovenia o náhrade škody a o vzniku zodpovednosti za škodu uvedené v § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré sa subsidiárne uplatňujú aj na náhradu škody za neoprávnený odber plynu v zmysle zákona o energetike. Pokiaľ ide o v poradí druhú uvedenú podmienku, ktorou je vznik škody, tak je to práve poškodený – žalobca, ktorý musí vedieť preukázať jej výšku a rozsah. Žalovaný dodáva, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil jeho argumentáciu o tom, že teoretická maximálna škoda môže byť najviac vo výške zmluvnej ceny, za ktorú odoberal plyn žalovaný od svojho zmluvného dodávateľa, keď ju považoval za uznanie nároku žalobcu v uvedenej výške. V tomto zmysle žalovaný doplnil, že v každom vyjadrení akcentoval, že skutočná škoda môže predstavovať jedine reálnu hodnotu neoprávnenne odoberaného plynu, za ktorú si tento plyn zaobstaral/ kúpil sám žalobca. Z tohto dôvodu je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

14. K tretej odvolacej námietke, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam žalovaný uviedol, že dôkazy predložené žalobcom sú vo svetle zrušujúceho uznesenia nepoužiteľné, resp. ich použitie, t. j. použitie vykonávacej vyhlášky na vyčíslenie výšky škody odvolací súd odmietol. Ak teda odvolací súd vyjadril záväzný právny názor, že je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie pokiaľ ide o výšku skutočnej škody vzniknutej v majetkovej sfére žalobcu, t. j. preukázať skutočnú hodnotu odoberaného množstva plynu. Ak žalobca, ktorý je zaťažený týmto dôkazným bremenom, nenavrhol žiadne dôkazy, tak možno vyvodiť záver, že dôkazné bremeno ohľadne výšky škody neunesol. Žalovaný má za to, že s procesnou pasivitou žalobcu, musí byť spojený aj neúspech v podobe zamietnutia žaloby. Žalovanému nie je zrejmé z akého dôkazu súd prvej inštancie vychádzal, keď priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 1.605,08 eur s prísl. a titulom náhrady škody, keďže žalobca nepredložil žiadny relevantný a prípustný dôkaz ohľadom preukázania výšky a skutočne vzniknutej škody tak, ako to záväzne nariadil odvolací súd v zrušujúcom uznesení. Súd prvej inštancie v bode 30. odôvodnenia rozsudku iniciatívne vykonal nesprávny výpočet „skutočne vzniknutej škody“, keď vynásobil odoberaté množstvo zemného plynu zmluvnou cenou, za ktorú odoberal/ kupoval plyn žalobca od svojho vtedajšieho dodávateľa (Slovenský plynárenský priemysel, a.s.). Na to už žalovaný poukazoval vo svojom prvom odvolaní proti pôvodnému rozsudku, v ktorom žalovaný jednoznačne rozporoval, že ani zmluvná cena plynu, za ktorú v tom čase plyn odoberal, kupoval plyn, nemôže predstavovať skutočnú škodu na strane žalobcu, pretože to nie je a ani nemôže byť cena za ktorú si kupuje plyn žalobca. Žalovaný má za to, že na výpočet škody na strane žalobcu nemožno použiť zmluvnú cenu, za ktorú kupoval zemný plyn žalovaný, keďže by to bolo v rozpore so základnou logikou dokazovania. Skutočnú škodu na strane žalobcu môže predstavovať jedine hodnota plynu, o ktorú bol ukrátený majetok samotného žalobcu a nie majetok žalovaného. Z týchto dôvodov bol naplnený odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f).

15. Voči podanému odvolaniu žalovaného zo dňa 27.07.2022 sa písomne vyjadril žalobca. Žalobca poprel akékoľvek úvahy žalovaného o porušení princípu rovnosti strán a zbrani ako aj o akomsi

suplovaní dôkaznej povinnosti súdu. Skutočnosť, že žalovaný neoprávnene odoberal plyn nie je sporná, sporné nie je ani to, že je takýto odber protiprávny. Keďže žalobcovi vznikla škoda, ktorej výšku a rozsah v konaní preukázal, je potrebné pri výpočte postupovať tak ako to urobil žalobca. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že prvostupňový súd má za úlohu vyčíslieť výšku skutočnej škody v cenovom ohodnotení. Odvolací súd však neuviedol podľa akého vzorca alebo predpisu má cenové ohodnotenie vychádzať. Ustanovenie § 82 ods. 2 neukladá žalobcovi akou cenou má vynásobiť množstvo neoprávnene odobratého zemného plynu. Z tohto dôvodu zákonodarca vytvoril vyhlášku, ktorá určuje spôsob jej výpočtu. V predmetnej problematike preto neexistuje iný spôsob výpočtu škody ako ten, ktorý použil žalobca.

16. Voči podanému odvolaniu žalobcu zo dňa 18.07.2022 sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý zopakoval odvolacie argumenty z podaného odvolania a navyiac uviedol, že žalobca si mylne zamieňa pojmy „skutočne odobraté množstvo/spotreba plynu“ a „skutočná škoda“. Skutočná škoda v tomto prípade nie je vyčíslenie skutočne odobratého množstva spotreby plynu podľa vykonávacej vyhlášky (t. j. použitím dvojnásobku referenčnej sadzby), keďže v takom prípade bude evidentné, že náhrada škody neplní kompenzačnú, ale sankčnú funkciu. Výpočet škody podľa vykonávacej vyhlášky teda vôbec nezohľadňuje názor odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, ako sa to snaží tvrdiť žalobca – práve naopak je sním v príkrom rozpore.

17. K vyjadreniu žalovaného zo dňa 01.09.2022 sa písomne vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že cena plynu sa každý deň mení a žalobca nevie určiť jej presnú cenu za spotrebovaný zemný plyn žalovaným v rozhodnom období. Z tohto dôvodu je žalobca viazaný vyhláškou, ktorá určuje presný postup pri určení ceny za takto neoprávnene spotrebovaný zemný plyn. Žalobcovi nie je známe z akého právneho predpisu vyplýva, že pri výpočte škody má aplikovať cenu za ktorú nakúpil plyn a nie je mu zrejmé z akého právneho predpisu vyplýva, ako má túto cenu ustáliť, keďže sa každý deň mení. Nemožno ani opomenúť, že táto cena musí zahŕňať aj poplatok za prepravu odobratého zemného plynu, keďže takto odobratý zemný plyn bol síce neoprávnene odoberaný, ale bol dodaný na odberné miesto. Vzhľadom k tomu, že táto otázka určenia ceny, ktorá má zásadný vplyv na výpočet škody, má veľa ďalších súvislostí, zákon o energetike určil jednotný postup vo vykonávacom predpise. Odvolací súd ho chce vo svojom vyslovenom názore nahradiť iným, vlastným vytvoreným postupom, ktorý však nemá oporu v zákone. Žalobca považuje argumenty žalovaného o početnej judikatúre za irelevantné, a to z dôvodu, že predmetná judikatúra rozoberá problematiku neoprávneného odberu plynu, kde jeho hodnota nie je známa. Navyše sa jedná v rozhodnutí ÚS 114/2020 o riadne neodôvodnený exces, nakoľko sa vymyká ustálenej rozhodcovskej praxi Ústavného a Najvyššieho súdu SR.

18. K vyjadreniu žalobcu zo dňa 17.08.2022 sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že jediný dôkaz, ktorý žalobca v tomto konaní predložil, je výpočet škody podľa vykonávacej vyhlášky. Takéto vyčíslenie je v danom prípade neprípustné a nezákonné a v ďalšom zopakoval už skôr uvedené tvrdenia.

19. K vyjadreniu žalobcu zo dňa 06.09.2022 sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že tvrdenie žalobcu o tom, že nevie určiť hodnotu odobratého plynu je zavádzajúce, pretože škodou žalobcu môže byť jedine cena/hodnota množstva plynu v čase, kedy došlo k škodnej udalosti, t. j. neoprávnenému odberu tohto plynu. Napriek tomu, že dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, ten rezignoval na vlastnú dôkaznú povinnosť. Žalobca nebol schopný preukázať legálne spôsobilým dôkazom ani jedno euro žalovanej sumy, ktoré si v uplatňuje v žalobe.

20. K vyjadreniu žalovaného zo dňa 26.09.2022 sa vyjadril žalobca. Žalovaný opomína, že odvolací súd v rozhodnutí uviedol, že je zrejmé, že vznik skutočnej škody bol žalobcom preukázaný a rozsah škody v m3 je bez akýchkoľvek pochybností možné zistiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Tvrdenia žalovaného o neunesení dôkazného bremena žalobcom sú nedôvodné. Napokon odvolací súd uvádza, že je na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov možné určiť len objem neoprávnene odobratého plynu v m3, nie jeho cenu ako uvádza žalovaný.

21. Žalobca sa vyjadril aj k vyjadreniu žalovaného zo dňa 17.10.2022, v ktorom poprel všetky tvrdenia žalovaného a považuje duplicitné vyjadrenia žalovaného za duplicitné, s cieľom čo najviac navýšiť trovy konania. Uviedol, že dôkazné bremeno rovnako zaťažuje žalovaného, ktorý je povinný uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označiť dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia. Žalobca je toho

názoru, že iným spôsobom ako vo vyhláske, nie je možné vypočítať výšku náhrady škody. Žalobca aj pri vynaložení maximálne úsilia nie je schopný určiť reálnu cenu plynu v čase neoprávneného odberu.

22. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 470 ods. 1, 2 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie žalobcu a žalovaného, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a odvolanie žalovaného je dôvodné.

23. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

24. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

25. Predmetná vec bola predložená odvolaciemu súdu po tom, čo už predchádzajúcim rozhodnutím Krajského súdu v Prešove 5Cob/57/2021-222 zo dňa 07.04.2022 bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie v predmetnej veci, č. k. 17Cb/8/2021-164 zo dňa 13.07.2021 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ani aktuálne po opätovnom predložení veci odvolaciemu súdu, odvolací súd nemá dôvod (na základe obsahu spisu) na zmenu vyslovených právnych názorov v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí súdu druhej inštancie.

26. Odvolacie dôvody tak ako je vyššie uvedené žalobca vymedzil v rovine nesprávneho právneho posúdenia veci a toho, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca vymedzil dôvody tak, že zodpovedajú citovanému ust. § 365 ods. 1 písm. h), písm. f). Čo sa týka odvolania žalovaného, ten svoje odvolanie vymedzil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalšie odvolacie dôvody odôvodnil rovnako nesprávnym právnym posúdením veci a toho, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolacie dôvody žalovaného tak zodpovedajú citovanému ust. § 365 ods. 1 písm. b), písm. h), písm. f).

27. K námietke nesprávneho právneho posúdenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

28. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov § 365 ods. 1 písm. f) CSP odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť

v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdny sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

29. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

30. K posúdeniu odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu, spôsobujúceho porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu. Avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

31. Vo vzťahu ku konaniu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je v zásade významným to, čo už bolo hodnotené odvolacím súdom v predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. 5Cob/57/2021-222, samozrejme so zohľadnením toho, čo bolo v konaní pred súdom prvej inštancie následne procesnými stranami v rámci prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany uplatnené.

32. Odvolací súd považuje za nedôvodnú námietku žalobcu o tom, že pri neoprávnenom odbere zemného plynu pri ktorom vie žalobca určiť presné množstvo neoprávnene odobratého zemného plynu, sa pri výpočte výšky škody postupuje podľa ust. § 1 ods. 1 písm. c) Vyhlášky č. 449/2012 Z. z.

33. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení už vyjadril svoj právny názor, ktorý sa týka aplikácie vyššie uvedenej vykonávacej vyhlášky. Súd prvej inštancie však naďalej zotrval pri výpočte výšky škody podľa vyhlášky, ktorá sa na predmetný prípad nemá aplikovať. Nad rámec toho odvolací súd ešte dodáva, že Nález Ústavného súdu III. ÚS 114/2020-81 ustálil, že pri náhrade škody vyvolanej neoprávneným odberom plynu platí, že sa v prvom rade nahrádza skutočná škoda v zmysle § 82 ods. 2 zákona o energetike, škoda určená prepočtom podľa osobitného predpisu - vyhlášky č. 449/2012 Z. z. sa aplikuje len v prípade, ak nie je možné vyčíslieť vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Z uvedeného tak vyplýva, že pokiaľ je možné skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste uplatniť postup v zmysle ustanovenia § 82 ods. 3 a 4 zákona o energetike o náhradnom spôsobe určenia výšky škody (či už podľa vyhlášky alebo podľa typového diagramu dodávky).

34. V predmetnom prípade nebolo stranami rozporované, že neoprávnene odoberaný plyn predstavoval množstvo v objeme 12483 m³ (jednalo sa o skutočne odobratý plyn zistený na základe nepoškodeného meradla, ktorého neoprávnený odber bol konštatovaný iba z účtovného hľadiska, keď žalovaný v rozhodnom období neumožnil odstávku dodávky plynu pre existujúce nedoplatky, ktorú následne po vzájomnej dohode zmluvných strán tieto opätovne legalizovali). Táto skutočnosť bola skutkovo ustálená, napriek tomu však spornou ostala výška škody.

35. Odvolací súd námietky žalovaného vo vzťahu k tomu, že žalobca nepredložil dôkazy, ktoré by preukázali skutočnú výšku škody považoval za opodstatnenú, a to z dôvodu, že napriek vyslovenému názoru odvolacieho súdu o tom, že je potrebné vykonať dokazovanie vo vzťahu k výške vzniknutej škody neoprávneným odberom zemného plynu, žalobca naďalej zotrval na vyjadreniach, v ktorých opätovne uviedol cit.: „Žalobca síce vie určiť presné množstvo neoprávnené odobratého zemného plynu, ale nevie určiť skutočnú škodu takto neoprávnené odobratého zemného plynu, keďže ceny plynu sa na trhu vyvíjajú a menia.“ Pokiaľ ide o v poradí druhú podmienku, ktorou je vznik škody, tak je to práve poškodený – žalobca, ktorý musí vedieť preukázať nie len rozsah vzniknutej škody ale aj jej výšku. Žalobca tak v konaní pred súdom prvej inštancie nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu v prebiehajúcom dokazovaní okrem vlastných výpočtov nepredložil žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie výšky škody. Preukázanie skutočnej výšky škody postavil iba na tabuľkových výpočtoch určujúcich potencionálnu výšku škody, nie však reálnu výšku škody. Naďalej zotrval na svojich tvrdeniach, že nevie určiť skutočnú výšku škody ani ušlý zisk. Jednou zo základných podmienok úspešnosti uplatnenia nároku na náhradu škody pred súdom je aj preukázanie jej výšky v procese dokazovania. K preukázaniu reálnej výšky škody a ušlého zisku pred súdom, pokiaľ samotný žalobca nevie určiť ich skutočnú výšku, môže dôjsť buď na základe listinných dôkazov, vypracovaných odborných vyjadrení, alebo znaleckých posudkov. Žalobca však v konaní pred súdom prvej inštancie na preukázanie skutočnej výšky škody či ušlého zisku uvedené dôkazné prostriedky nepredložil a ani súdu prvej inštancie návrhy na ich vykonanie nepredniesol, teda dôkazné bremeno o skutočnej výške škody a ušlého zisku neuniesol. Vzhľadom na kontradiktórnosť konania (nemožnosť súdu zistiť skutočnú výšku škody či ušlého zisku bez procesnej aktivity žalobcu) uvedený stav musí bez ďalšieho viesť k strate sporu a to z dôvodu, že samotný súd nemôže určiť skutočnú škodu a ušlý zisk akýmsi „spravodlivým odhadom“ bez akýchkoľvek reálnych podkladov, ktoré bol žalobca povinný v sporovom konaní súdu doložiť využitím ktoréhokoľvek z dôkazných prostriedkov normovaných civilným sporovým poriadkom.

36. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že úlohou súdov nie je uviesť výšku škody žalobcu, túto povinnosť má samotný žalobca, ktorý tvrdí, že mu škoda vznikla. Súdom prvej inštancie mu v rámci inštitútov procesného útoku a procesnej obrany dal priestor preukázať výšku škody, stratu zisku a vypočítať reálnu stratu, ktorá mu vznikla neoprávneným odberom plynu. Súdom ohľadne preukázania samotnej výšky škody nemôže narúšať zásadu kontradiktórnosti konania. Vychádzajúc z tejto zásady, má v konaní o veci samej prioritu preukázanie tvrdenia o výške nároku stranou, ktorá ho uplatňuje.

37. Odvolací súd považuje za nevyhnutné poukázať na druhú vetu ustanovenia § 82 ods. 2, v ktorej zákonodarcu uviedol, že: „Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.“ Bod 35. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie predstavuje nadbytočnú kritiku právneho názoru odvolacieho súdu uvedeného v zrušujúcom rozhodnutí, ktorá v predmetnom prípade nemá opodstatnenie. Konštatovanie súdu prvého stupňa, že neoprávnený odber plynu je výhodnejší ako zmluvný je vzhľadom na vyššie uvedené nadbytočné, pretože sa so škodou uhrádza aj ušlý zisk. Nadväzujúc na to odvolací súd dodáva, že predmetné zákonné ustanovenie bolo súdom prvej inštancie nevyhnutné pred vyvodením jeho právneho záveru o spravodlivom priznaní časti uplatneného nároku na náhradu škody žalobcom (neoprávnený odber plynu je výhodnejší ako zmluvný) čítať do konca príslušného odseku, ktorý v druhej vete pojednáva aj o náhrade ušlého zisku.

38. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovaného za dôvodné a odvolanie žalobcu za plne nedôvodné. Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a na dôvody uvádzané v tomto rozhodnutí odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zmenil rozsudok vo vyhovujúcej časti výroku I. tak, že žalobu zamietol a v zostávajúcej zamietavej časti ho potvrdil.

39. O trovách celého konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, pričom žalovaný bol v konaní plne úspešný (žaloba žalobcu bola v konečnom dôsledku zamietnutá) a odvolanie žalobcu bolo vyhodnotené ako nedôvodné, a preto bol priznaný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania žalovanému proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).